

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000064

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-01-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вікторова Поліна Євгенівна

2. Polina E. Viktorova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0745-7057

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Середня освіта (Трудове навчання та технології)

Дата захисту: 04-03-2025

Спеціальність за освітою: Початкова освіта

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7503

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.25, 14.25.05, 14.25.05.11

Тема дисертації:

1. Розвиток сфери почуттів учнів 5–9 класів у процесі трудового навчання засобами вальдорфської педагогіки
2. Development of the sphere of feelings of students of grades 5–9 in the process of work-based learning by means of Waldorf pedagogy

Реферат:

1. Дисертаційна робота Вікторової Поліни Євгенівни присвячена проблемі розвитку сфери почуттів учнів 5–9 класів у процесі трудового навчання засобами вальдорфської педагогіки. У дисертації уперше визначено структурні компоненти почуттєвої сфери учнів раннього підліткового віку (ціле-мотиваційний, операційно-діяльнісний та контроль-результативний складники); розроблено та теоретично обґрунтовано модель методики розвитку сфери почуттів учнів на уроках трудового навчання засобами вальдорфської педагогіки у єдності її складників (концептуально-цільового, змістового, процесуального і результативно-діагностувального); визначено педагогічні умови реалізації спроектованої моделі: формування стійкої мотивації учнів до процесу трудового навчання, розуміння ними суспільної та особистої цінності набутого досвіду внаслідок позитивних емоційних переживань у процесі праці, виконання доступних та посильних

трудова завдань, творчий характер навчально-трудова діяльності та інтеграція змісту навчання різним предметам; розширення діапазону чуттєвого досвіду учнів на засадах поетапного оволодіння предметними та ключовими компетентностями, врахування учнівських духовних потреб, поетапна трансформація почуттів у стійкі емоційні характеристики ціннісних ставлень особистості; запровадження до професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів та в неперервну педагогічну освіту вчителів трудового навчання навчального змістового модуля «Розвиток сфери почуттів учнів 5–9 класів у процесі трудового навчання засобами вальдорфської педагогіки»; обґрунтовано критерії, показники та рівні розвитку складових сфери почуттів учнів у трудовому навчанні; конкретизовано сутність розвитку сфери почуттів учнів у трудовому навчанні, що визначається як процес та результат якісних та кількісних змін особистості учня, якими визначається її здатність до вияву почуттєвої сфери та стимулюється позитивними особистісно-ціннісними орієнтаціями; окремі складові педагогічних технологій «вільного виховання» вальдорфської педагогіки; уточнено критерії (ціле-мотиваційний, змістовий, операційно-діяльнісний та контроль-результативний), відповідні їм показники та рівні (високий, достатній, середній, початковий) розвитку в учнів сфери почуттів у трудовому навчанні; подальшого розвитку набули положення про завдання, зміст, структуру технологій «вільного виховання», методика розвитку в учнів сфери почуттів у трудовому навчанні, мотивації пізнавальної активності учнів 5–9 класів засобами вальдорфської педагогіки. Практичне значення отриманих результатів дослідження визначається розробкою навчально-методичного забезпечення для вчителів трудового навчання з розвитку в учнів сфери почуттів у процесі трудового навчання засобами вальдорфської педагогіки: вдосконалено зміст трудового навчання в ЗЗСО, на засадах «вільного виховання» побудовано діагностичний інструментарій (критерії, показники та рівні, опитувальники, тести, контрольні завдання тощо). Апробовано програму авторського змістового модуля «Розвиток сфери почуттів учнів 5–9 класів у процесі трудового навчання засобами вальдорфської педагогіки» та методичні рекомендації вчителям та здобувачам освіти щодо його впровадження. Обґрунтована методика розвитку сфери почуттів учнів 5–9 класів у процесі трудового навчання може використовуватися під час складання навчальних програм та навчальних посібників із трудового навчання, використовуватися в фаховій підготовці майбутніх учителів трудового навчання та технологій для розробки лекційних курсів та практичних занять з навчальних дисциплін «Теорія і методика технологічної освіти», «Методика профільного навчання у старшій (профільній) школі», в ході підготовки здобувачами освіти курсових та кваліфікаційних робіт, під час проведення занять зі слухачами у системі післядипломної педагогічної освіти.

2. Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in specialty 014 Secondary education (by subject specialties). – V. G. Korolenko Poltava National Pedagogical University, Poltava, 2024. The work was performed at the V. G. Korolenko Poltava National Pedagogical University. The defense will be held at the V. G. Korolenko Poltava National Pedagogical University. The dissertation is devoted to the problem of the development of the sphere of feelings of students of grades 5–9 in the process of work-based learning by means of Waldorf pedagogy. In the dissertation, for the first time, the structural components of the sensory sphere of students of early adolescence are determined (goal-motivational, operational-active and control-resultative components); developed and theoretically substantiated the model of the method of development of the sphere of feelings of students in the lessons of labor education by means of Waldorf pedagogy in the unity of its components (conceptual-target, content, procedural and result-diagnostic); In the dissertation, for the first time, the structural components of the sensory sphere of students of early adolescence are determined (goal-motivational, operational-active and control-resultative components); developed and theoretically substantiated the model of the method of development of the sphere of feelings of students in the lessons of labor education by means of Waldorf pedagogy in the unity of its components (conceptual-target, content, procedural and result-diagnostic); the introduction of the educational content module "Development of the sphere of feelings of students of grades 5–9 in the process of work-based education by means of Waldorf pedagogy" into the professional and pedagogical training of future teachers and into the continuous pedagogical education of teachers of work training; the criteria, indicators and levels of development of the components of the sphere of feelings of students in labor education are substantiated; the essence of the development of the sphere of feelings of students in labor

education is specified, which is defined as the process and result of qualitative and quantitative changes in the student's personality, which determine her ability to express the emotional sphere and is stimulated by positive personal and value orientations; separate components of pedagogical technologies of "free education" of Waldorf pedagogy; the criteria (goal-motivational, substantive, operational-active and control-resultative), their corresponding indicators and levels (high, sufficient, average, initial) of students' development of the sphere of feelings in labor education have been clarified; provisions on tasks, content, structure of "free education" technologies, methods of developing students' sphere of feelings in labor education, motivation of cognitive activity of students of grades 5–9 by means of Waldorf pedagogy gained further development. The practical significance of the results of the study is determined by the development of educational and methodological support for teachers of work training on the development of students' sphere of feelings in the process of work training by means of Waldorf pedagogy: the content of work training in ZZSO has been improved, a diagnostic toolkit has been built on the principles of "free education" (criteria, indicators and levels, questionnaires, tests, control tasks, etc.). The program of the author's content module "Development of the sphere of feelings of students of grades 5–9 in the process of work-based learning using the means of Waldorf pedagogy" and methodical recommendations for teachers and students regarding its implementation have been tested. A well-founded method of developing the sphere of feelings of students of grades 5–9 in the process of labor education can be used during the compilation of curricula and training manuals on labor education, used in the professional training of future teachers of labor education and technologies for the development of lecture courses and practical classes in the academic disciplines "Theory and the methodology of technological education", "Methodology of specialized training in a senior (specialized) school", during the preparation of coursework and qualification papers by students of education, during classes with students in the system of postgraduate pedagogical education.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Вікторова П. Є., Цина А. Ю. Ідеї педагогіки «вільного виховання» в організації дистанційного навчання учнів в умовах воєнного стану. Імідж сучасного педагога. 2022. № 3(204). С. 106–110.
- 2. Вікторова П. Є., Цина А. Ю. Розвиток сфери почуттів учнів на уроках трудового навчання засобами вальдорфської педагогіки. Вісник науки та освіти. Серія «Педагогіка». 2024. № 7(25). С. 641–652.
- 3. Вікторова П. Є., Цина А. Ю. Особливості розвитку сфери почуттів учнів 5–9 класів засобами вальдорфської педагогіки в трудовому навчанні. Педагогічна Академія : наукові записки. 2024. № 8.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: розвиток сфери почуттів учнів 5–9 класів у процесі трудового навчання засобами вальдорфської педагогіки

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 011U003063

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цина Андрій Юрійович
2. Andrii Y. Tsyna

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8353-9153

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коберник Олександр Миколайович
2. Oleksandr M. Kobernyk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2842-0168

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іонова Олена Миколаївна
2. Olena M. Ionova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9306-5553

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Лариса Олександрівна

2. Larysa O. Hritsenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0366-9386

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кудря Оксана Володимирівна

2. Oksana V. Kudria

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4602-9883

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Титаренко Валентина Петрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Титаренко Валентина Петрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лобач Катерина Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна